SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 19 & 20. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Dec. 1902. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 22:a Årg.

Franz Naval.

Såsom Georges Brown i Boïeldieus melodiska opera »Hvita frun på slottet Avenel» presenterade sig den i utlandet berömde tenorsångaren Franz Naval för vår operapublik förliden tisdag. I dagens nummer ha vi därför intagit hans porträtt och därtill valt hans bild som Romeo, en af hans bästa roller. Längre fram i redogörelsen för scenens tilldragelser, omnämnes resultatet af sångarens debut på vår opera. Så mycket må dock genast sägas att den blef en ovanlig succès.

Omdömena om denne lyriske konstnär i utländska tidningar ha varit särdeles gynnsamma. Då herr Naval i maj detta år uppträdde på Theater des Westens i Berlin såsom Georges Brown yttrar om honom en kritiker: »Han hade för detta sitt återuppträdande denna gång valt hjälten i Boïeldieus komiska opera, en rol, hvari svårligen någon annan konstnär kan täfla med honom. Genom sin fina sångkonst och det älskvärda i hans uppträdande skapade han en figur, för hvilken beteckningen »hänförande» är det lämpligaste uttrycket. Ledigt och vårdadt sjöng han koloraturen, mjuk och smidig klang stämman, musikalisk charme i föredrag och framställning uppenbarade sig hos honom genom temperament och smakfull måtta. Herr Naval vann med rätta entusiastiskt bifall.» En annan tidning Berlin säger: »Herr Naval är såsom lyrisk tenor ett verkligt fenomen. Med ovanlig lätthet behärskar han sitt organ i alla lägen; klar och frisk klingar höjden, sonort mellanläget och djupet, därtill utmärker han sig för ett egendomligt mjukt och fängslande mezza voce, som få sångare kunna berömma sig af såsom han. En fläkt af varm känsla genomströmmade hvarje fras, hvarje not, och grep med makt hvarje åhörare. Och hvilken finhet i spelet, hvilken öfverlägsen humor utvecklade icke i auktionsscenen denne Georges Brown, likasom sedan vid folkets hyllning.» Efter denna rol sjöng han sedan i Berlin Romeo och Don José.

Giacomo Meyerbeer.

Frans Naval,
(Romeo).

Franz Naval (Fran Pogacnik) är af slovensk nationalitet, född 1865 i Laibach (Krain). Sångkonsten har han studerat vid konservatoriet i Wien. Vid 23 års ålder beträdde han först scenen, debuterade med stor framgång i Frankfurt am Main såsom Lyonel i »Martha». I egenskap af konsertsångare hade han redan vunnit stort rykte. Han blef nu 1895 anställd såsom förste lyrisk tenor vid hofoperan i Berlin, där han utgjorde en betydande dragningskraft under de tre år han där var engagerad. År 1896 gästade han hofoperan i Gotha och blef utnämnd till hertigl. sachsisk kammarsångare.

En ny verkningskrets fick han därefter vid hofoperan i Wien, där han blef lika uppburen och rönte hedern att 1901 utnämnas till kejserlig kammarsångare. Då Massenet i mars detta år besökte Wien och där dirigerade sin opera »Manon», gjorde Navals utförande af Chevalier des Grieux's parti

Med detta dubbelnummer följer till tidningens årsprenumeranter musikbilaga: Melodiska Minnesblad, 4 pianostycken

djupt intryck på den franske tonsättaren. Med titelrollen i Massenets »Werther» har hr Naval också vunnit rika lagrar, likasom i »Bohème», »Traviata», »Trollflöjten» m. fl. operor. I Wien har hr Naval, under de fyra år han tillhörde hofoperan, uppträdt 338 gånger i 32 partier.

Herr Naval lämnade sistnämnda operascen vid förra spelårets slut och gaf sedan i Wien en afskedskonsert, vid hvilken han firades med ovationer af sällsyntaste slag. Konstnären äger nu sin frihet att antaga lysande anbud på gästspel i Paris, London etc. Herr Naval kom hit ifrån Ryssland, där han sjungit i Moskva och konserterade dessförinnan vid början af november i Rumänien, af hvars konstälskande drottning, Carmen Sylva, han på det vänligaste mottogs och begåfvades med hennes porträtt.

Efter allt att döma torde denne »österrikiske kammarsångare» komma att upptaga manteln efter en annan sådan, som för nära 50 år sedan tjusade Stockholmspubliken och hvars namn — Alois Ander — ännu lefver i kärt minne hos våra gamla operavänner.

Prenumerationsanmälan.

Sin 23:dje årgång upplefver Svensk Musiktidning med nästa år och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Behofvet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken Svensk Musiktidning är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tyckts bevisas däraf, att ***ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden.*** Svensk Musiktidning har ej gjort till sin uppgift att hos allmänheten söka tillfredsställa ett lågt begär efter pikanterier och rafflande kritiker; den har ställt sin uppgift högre, afseende att tillgodogöra så väl vår konsthistoria genom ***kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet*** i hufvudstaden samt genom ***biografiska uppgifter,*** som ock att i det allmänna musikvetandets intresse meddela ***notiser om musikvärldens viktigare tilldragelser*** i in- och utlandet, ***särskildt i Norges, Danmarks*** och ***Finlands*** hufvudstäder, ***instruktiva uppsatser,*** blandade med ***följetongsartiklar, musikpressens*** alster, ***musiklitteratur*** etc., hvarigenom både ***lärorikt och omväxlande innehåll*** erbjudes. ***Fina porträtt*** till biografierna illustrera hvarje nummer.

Klart är, att rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat Svensk Musiktidning med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

Svensk Musiktidning *utgifves 1903, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *per år.* ***Musikbilaga*** *tillfaller endast* ***helårs-prenumeranter.*** *Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (25 öre).*

På tidningen prenumereras här å ***Expeditionen, Vallingatan 11,*** *2 trappor, samt i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten,*** *då tidningen* ***fortast*** *kommer prenumeranterna till handa.*

Vördsamt anhålles att ***prenumeration*** *må ske* ***så snart som möjligt; vid direkt prenumeration*** *hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm*** *(Vallingatan 11, 2 trappor), tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt* ***genast den utkommit.***

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerations förnyelse, sända vi dem, såsom förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som ***icke*** *vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen* ***före*** *andra numrets utsändande.* ***Senast*** *när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem, som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då* ***till budet prenumerationsafgiften*** *mot* ***kvitto erläggas.*** *Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.*

Presentkort å tidningen finnas att tillgå å Expeditionen, i musik- och bokhandeln etc.

Vördsammast

Redaktionen.

Om Meyerbeers ungdom och senare verksamhet.

Då »Profeten» af Meyerbeer nu återupptagits på k. operan, efter att senast 1895 här har uppförts med Emil Götze som gäst, må nedanstående till erinring om tonsättaren meddelas.

Giacomo Meyerbeer (Jakob Meyer Beer), son af en rik bankir i Berlin, föddes i sistnämnda stad den 5 sept. 1791. Redan vid fyra års ålder visade han tecken till ovanliga musikaliska anlag. Hans lifliga uppfattningsgåfva fäste sig vid de melodier han hörde af kringvandrande positivspelare utanför sin faders hus. Det var icke ovanligt att se gossen efter en sådan konsert skynda till pianot, för att återgifva det hörda, hvarvid han med vänstra handen sökte åstadkomma den harmoniska delen. Hans tidiga själsutveckling väckte snart uppmärksamhet hos hans omgifning, och fadern försummade ej något medel för att befodra den gryende talangens utbildning. M. anförtroddes åt Lauskas ledning, en grundlig klaverlärare ur Clementis skola. M. gjorde förvånande framsteg, och redan i sitt åttonde år ådrog han sig i sällskapskonserter en allmännare uppmärksamhet. Följande året erhöll M. genom Zelter undervisning i generalbasens och kompositionens elementer. Dock afskräcktes gossen utaf denne lärares kärfvare behandlingssätt och utvecklade ej den flit, som detta studium erfordrade. Vid denna tid gjorde M. Abbé Voglers bekantskap, då den berömde orgelvirtuosen och teoretikern af en händelse kom att höra hans pianospel. Det egna och originella, som framlyste ur gossens improvisationer, gjorde på Vogler ett betydande intryck; han förutsåg hvad M. en dag kunde blifva, och fattade ett varmt intresse för honom. Då kort därefter den berömde Clementi kom till Berlin, där han någon tid ämnade uppehålla sig, fann han sig så intresserad af M:s pianoföredrag, att han, oaktadt sin motvilja för lektioner, åtog sig den flitige gossens ledning, hvarmed han, så länge han vistades i Berlin, fortfor med största nit. Före sitt tionde år och utan egentlig harmonikännedom hade M., endast ledd af anlag och instinkt, ej allenast komponerat ett större antal piano- och sångstycken, utan ock en ouvertyr till Wielands skådespel »Alceste»; valdhornen i »D-moll», som förekomma i detta arbete, förråda ännu brist på kunskap. Icke desto mindre hade detta till följd att gossen erhöll en ny lärare i kompositionen. Valet föll på kapellmästaren B. Anselm Weber, elev af Vogler. M. fann uti denne konstnär en entusiastisk beundrare af Gluck; en grundlig kännedom af denne mästares ypperliga de-

klamation, af dramatisk stil i allmänhet, instrumentation och konstens estetiska praxis, innehade Weber i fullt mått, och kunde i detta hänseende bibringa sin lärjunge oskattbara insikter; men därjämte var hans harmonikunskap endast ytlig, och föga bekant med kontrapunktens och fugans regler kunde han blott med stor möda leda sin elev på denna mödosamma bana, och måste merendels öfverlämna honom åt sig själf. Följande tilldragelse är i detta hänseende intressant: M. kom en gång till sin mästare med en fuga, den han nyss författat; denne, på en gång förvånad öfver arbetet och smickrande sig med föreställningen att äfven han kunde bilda musikaliska talanger, beslöt han att sända mästerstycket till Abbé Vogler, och gladde sig redan i förväg öfver sin triumf. Med otålighet afvaktade man svaret. Det dröjde länge; ändtligen anlände ett paket; Weber uppbryter det med stor ifver och ser sin förhoppning grymt sviken, då han i stället för de väntade utbrotten af beundran finner en afhandling öfver fugan, i tre afdelningar; första delen innefattade i summarisk korthet de till denna kompositionsart hörande reglerna; den andra, med öfverskriften »*Lärjungens fuga*», innehöll en analys af Meyerbeers arbete, hvilket efter denna kritik var fullkomligt misslyckadt; och den tredje, kallad »*Mästarens fuga*», var Voglers eget arbete, som han utfört öfver gossens tema. Äfven sistnämnda stycke var sorgfälligt analyseradt. Takt för takt förklarade Vogler på vetenskapligt sätt, hvarföre han gifvit den ena formen företräde framför den andra, och utvecklade på det grundligaste skälen för sitt förfarande i detta hänseende. Efter Voglers död offentliggjordes arbetet under följande titel: »System für den Fugenbau, als Einleitung zur harmonischen Gesangsverbindungslehre». Härvid tappade Weber koncepterna. För Meyerbeer åter uppgick i Voglers kritik en ljusstråle, som för honom satte mycket hittills oförstådt i den klaraste dager. Han studerade nu analysen af båda arbetena; han jämförde och genomskådade, hvad som under Webers ledning varit honom dunkelt. Därpå skref han oförd röjligen en ny fuga för åtta stämmor, i det han följde den af Vogler gifna ledtråden, och sände nu det nya arbetet åt den välvillige mannen. Resultatet häraf blef väsentligen olika det förra. Följande rader, som Vogler sände den vetgirige lärjungen, föranlät hos M. ett beslut, som hade stort inflytande på hela hans framtida lefnad: »Konsten öppnar för er en skön framtid; kom till mig i Darmstadt; ni skall bemötas som husets barn och vid själfva källan få tillfredsställa er törst efter musikaliska kunskaper.»

En sådan inbjudning kunde ej emotstås; den innehöll ett löfte, som för den unge konstnären gällde något mera än en blott fras. Nu hade han ingen ro mera; han längtade blott till Darmstadt, och sedan han erhållit den faderliga tillåtelsen, skyndade han till sin nye ledare. Vogler mottog den femtonårige främlingen med hjärtlighet. Det behöfdes endast kort tid för att göra M. hemmastadd i en omgifning, där konstnärer sådana som Winter, Ritter, Knecht, m. fl. samlat de första materialerna till sin framtida ära. Såsom kamrater i kompositionsstudierna fann nykomlingen Carl Maria v. Weber och Gänsbacher, som snart befryndade sig med Meyerbeer, denne hade i två år bord och sofrum gemensamt med Weber. En allvarligare rörlighet började nu i M:s studier. Efter Messan, hvarunder Weber, såsom katolik, stod vid sin lärares sida, församlade den sistnämnde sina lärjungar omkring sig, för att i ett enkelt, men grundligt språk för dem utveckla kontrapunktens lagar; därefter företogo de tre vännerna utarbetandet af ett uppgifvet tema, eller komponerade några nummer kyrkomusik; om aftonen genomgick Vogler deras arbeten, och samtalsvis meddelades nyttiga lärdomar. På detta sätt komponerades en hel en-aktsopera: »Processen». Vogler hade af storhertigen af Nassau erhållit uppdrag till detta arbete; han gaf libretten åt sina lärjungar Weber och Meyerbeer, och sålunda uppstod detta gemensamma arbete, som undergick en ömsesidig kritik. Operan kom för öfrigt aldrig till uppförande.

Stundom följde M. sin lärare till katedralen, där tvänne orgelverk funnos; här öfvade de sig uti improvisation, i det båda efter hvarandra bearbetade ett gifvet fugtema, utvecklande det i alla riktningar. Under sådana arbeten förflöto två år. Vid denna tid utgaf M., såsom sin första offentliga komposition, Klopstocks andliga sånger för 4 stämmor. Mot slutet af sin studietid och likasom för att kröna sin mästares arbete, skref M. ett oratorium »Gud och Naturen», som med bifall uppfördes i Berlin. Detta hade till följd att den konstälskande hertigen af Hessen utnämnde den sjuttonårige konstnären till hofkompositör. Efter den lyckliga framgången af detta förstlingsarbete lämnade Vogler med sina elever sin vistelseort, genomreste med dem Tysklands förnämsta städer, uppehöll sig öfverallt, där något nyttigt i konstväg fanns för turisterna att inhämta, afhandlade med dem de märkligare företeelser som erbjödo sig och främjade allt mera sina lärjungars framsteg. På detta sätt var ännu ett år förlidet, och tiden för den egentliga, offentliga verksamheten var inne. Vogler, den vältänkande, något mystiske mannen, utfärdade nu åt sin elev ett maestrodiplom, och öfverlämnade honom åt sig själf, under tillönskan af himlens välsignelse.

Meyerbeers första dramatiska verk »Jephtas dotter», som uppfördes på Münchner-teatern, saknade framgång; detta tillskrifves dess kärfva, scholastiska former jämte den omständigheten, att den mera liknade ett oratorium än en opera. Ett lika öde rönte hans andra opera »Abimelech eller de båda Kaliferna», som ock i manér liknade Jephta. Vid denna kritiska tidpunkt verkade Salieris råd ett afgörande inflytande på Meyerbeer. Han visade honom det bristfälliga och felaktiga i ungdomsverken, ådagalade hans ofullkomliga kännedom om mänskliga röstens mekanism, och huru äfven intressanta melodier på detta sätt blefvo utan verkan, samt rådde honom att begifva sig till Italien. Meyerbeer mottog med tacksamhet den erfarne mästarens råd och begaf sig ofördröjligen till melodiernas och fioriturernas land. Här inträder ett nytt stadium af M:s bana; Rossini blef hans mönster, dock öfverbjöd han honom vida i anläggningar på vokaltsinnliga effekter. Hans operor emottogos i Italien med bifall. Den första var »*Romildo e Costanza*», Padua 1818; ett år senare kom »*Semiramide riconosciuta*»; därefter »*Emma di Resburgo*», Venedig 1820; »*Margherita d'Anjou*», gifven 1822 på la Scala i Milano; »*L'esule di Granada*», Milano 1823, skrifven för Lablache och Mad. Pisaroni, och slutligen »*I Crociato in Egitto*», Venedig, 1825. Sistnämnda opera rönte den afgjordaste framgång; komponisten framropades flera gånger, och kröntes slutligen inför den församlade mängden.

Denna oförmodade vändning i M:s kompositionssätt betraktades i Tyskland såsom en apostasi mot den gedignare konsten, och framkallade en skarp opposition, hvari äfven hans vän Weber instämde. Om »Emma di Resburgo», då denna opera gafs i Frankfurt, skref Börne, som ej tycks varit Meyerbeers motståndare, och öfverhufvud ej tillhörde något visst musikaliskt parti: »Tre pjeser blefvo uthvisslade. Början gjordes af operan »Emma», af Meyerbeer. Man bör ej frånkänna denne unge tonsättare allt värde; kännare med öfverseende hafva yttrat, att hans instrumentation ej är utan talang; möjligen har ock herr Meyerbeer sedan dess gifvit bättre verk. Men i operan Emma visade han sig som en sprätt, som gör sin kur för Italiens damer. Så parfymerad, så öfversockrad är denna musik, att till och med den Rossiniska är salt och peppar mot densamma.»

Den tredje perioden i Meyerbeers lefnad inträdde med hans öfverflytt-

ning till Paris. Af dåvarande intendenten vid stora operan inbjöds M. till denna stad för att själf instudera sin Crociato. Meyerbeer emottog det smickrande anbudet; och operan gjorde stor lycka. På flera år afhördes emellertid ingenting nytt, och man började redan anse »Il Crociato» såsom M:s afsked till offenligheten. Men under denna tid hade M. anlagt en ny plan för sin kompositionsverksamhet och tillredt denna blandning af tysk, italiensk och fransk stil, om hvars rätta halt man ännu ej är allmänt ense. Först år 1828 började han med allvar ett nytt arbete; i Juli 1830 var verket färdigt och öfverlämnades till stora operans styrelse. Revolutionen afbröt förberedelserna till verkets uppförande, och först i November 1831 gafs »*Robert le Diable*», hvars öden äro tillräckligt bekanta. En anekdot från en af de sista generalrepetitionerna må här upptagas. Ett större antal åhörare hade infunnit sig vid repetitionen och gjorde musiken till föremål för gyckel och obetingadt klander. På sin höjd, trodde man, skulle pjesen kunna upplefva tio föreställningar. Dessa hviskningar, åtföljda af löje, gjorde direktören orolig, och när han tydligare förnam meningen, kunde han ej längre dölja sin förskräckelse. Händelsevis befann sig ock Fétis i salongen, och till denne vände sig den betryckte teaterdirektören, för att inhemta råd. »Gif er tillfreds», tröstade Fétis, »jag har hört med båda mina öron, och alltför besynnerligt skulle det vara, om jag bedragit mig. — Tro mig, saken räcker till — operan skall gå från den ena ändan af världen till den andra.» — Hans profetia gick också i fullbordan.

»Roberts» framgång öfverträffades af *Hugenotternas* (1836); efter det denna opera 1842 uppförts i Berlin utnämnde Friedrich Wilhelm IV Meyerbeer till generalmusikdirektör och han bosatte sig då i Berlin. För denna stad skref han operan »Das Feldlager in Schlesien», som 1844 med Jenny Lind i Vielkas parti rönte stor framgång. Sedan använde han större delen af musiken i denna för operan »*Nordens stjärna*», som 1854 gick öfver scenen på Opéra comique i Paris (»L'ètoile du nord»). Redan 1838 började han »Afrikanskan», men nedlade arbetet på denna och skref *Profeten*, som 1849 först gick öfver scenen på Stora operan i Paris. År 1859 följde *Dinorah eller Vallfarten till Ploermel* på Opéra comique. *Afrikanskan* kom först till uppförande på Stora operan i Paris i april 1865 efter tonsättarens död. Meyerbeers hälsa hade under de sista 15 åren varit vacklande, så att han årligen sökte förbättring vid badorten Spaa. Återkommen till Paris att förbereda uppförandet af »Afrikanskan» dog han där den 2 maj 1864. Förutom operor har M. skrifvit flere verk för orkester, en och flera röster etc.

Af Meyerbeers operor gafs i Stockholm först »Robert» 1839 (i mars 1889 för 200:de gången), därefter följde »Hugenotterna» 1842, »Profeten» 1852, »Afrikanskan» 1867, »Dinorah» 1870 och »Nordens stjärna» 1881. Operan *Profeten*, som den 27 febr. 1885 gafs här för 100:de gången upplefver sålunda sitt 50 års-jubileum på vår operascen i år. Vid 100:de föreställningen hade hufvudrolerna följande besättning: Fides: fröken Zulamith Wellander, Bertha: fru Edling; Johan af Leyden: herr Sellman, Oberthal: herr Rosén; de tre väderdöparne: herrar Rundberg, Strömberg och Lundqvist. Operan gafs senast här våren 1895 med tyske tenoren Emil Götze som Johan, då Fides och Bertha återgåfvos af fröken Almati och fru Östberg, Oberthal af herr Söderman och vederdöparne, Jonas, Mathisen och Zacharias af herrar Rundberg, Nygren och Sellergren. Herr Ödman innehade de närmast föregående åren Johans, profetens, parti.

Musikpressen.

På Abr. Lundqvists (G. Abr:son Lundqvists) förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

Ur Wagners operor, af V. Patrik Vretblad. Pris kr. 3, 50.

för en röst med piano:

VILH. PETERSON-BERGER: *Ur Fridolins lustgård* Dikter af E. A. Karlfeldt. Svensk lyrik, (Ny Serie). Häft. 2. N:r 1. Herr Ollondahl (c—e), 2. På värdshuset Kopparflöjeln (c—f), 3. En madrigal (c—f). Pris 2 kr.

På Abr. Hirsch förlag har utkommit:

för piano, två händer:

ANJOU, EMIL: *Till Våren*. (Till våren. Kärlekssång. Valse-Caprice). Pris kr. 1 50;

BOSSI, M. ENRICO: *Stjärnklar natt*. Små tonbilder (Irrbloss. Med gitarren. Stjärnklar natt. Tröst). Pris kr. 1, 50;

WENNERBERG, SARA: *Klaverstycken* (Scherzo Gammal dans.)

MYDDLETON, W. H.: *I Södern*. Amerikansk negerhumoresk. Pris 75 öre;

TEILMAN, CHR.: *Svunnen tid*. Gavott. Pr. 75 öre;

DONIZETTI, GAETANO: *Leonora*, opera i 4 akter. Arrangement med bifogad text. (Samlingen »Opera-biblioteket N:r 4»). Pris 1 kr;

STRAUSS, JOH.: *Wienerblod*, (Wienerblut). Operett i 3 akter. Arrangement med text. Pris kr. 1, 50;

SANDELS, ELLEN: *Stockholms-flickor*. Vals. Pris 1 kr;

OCKI-ALBI, G. N.: *Björnen dansar*. Vals. Pris kr. 1, 25;

HOLTZ, VICTOR: »*Jag vill också vara med*,» sa' Viktor Holtz. En ny Fryksdalsdans. Pr. 50 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit

för piano 2 händer:

OLSSON, OTTO E.: *Vid Juletid*. 5. Stämningsstycken (n:o 1 Preludium, 1 kr; 2. Stjärngossarne, 50 öre; 3 Ringdans; 4 Mors visa, à 75 öre; 5 Tomtelek, 1 kr.) op. 3. Pris 2 kr.;

MYRBERG, A. M.: *Bröllop i Leksand*. Tonmålning. Pris 1 kr.;

Neckens dansmusik. Ny Samling. 25 Svenska folkdanser, upptecknade efter allmogespelmannen Aug. Medin från Svenljunga af E. B—n. Pris kr. 1,50;

STRAUSS, JOH.: Walzer-Bouquet aus der Operette »Wiener Blut». Pris 1 kr.;

TEILMANN, CHR.: *En glad Gut*, efter Bj. Björnsons Fortelling. Halling (Norsk Nationaldans). Pris 60 öre;

Svenska Folkvisor och Dansar. Potpourri för orkester af J. van Eysden. Arrangement. Pris kr. 1,50;

JACOBSSON, JOHN: *Från Gustavianska tiden*. 1 Menuett, 2 Gavott. Pris 1 kr.

Julgille-Fransäs (med text). Pris 1 kr.;

BROSTRÖM, HILDUR: *Innocence*. Vals. Pris 75 öre;

för en röst med piano:

KJELLANDER, NILS TH.: »*Tyst, det är lärkan*» (a—d) ur »Frithiofs lycka» af Esaias Tegnér. (Bassångarens Album. n:o 73. Pr. 75 öre;

LUND, L. AUG.: *Ungmors visa* (a—f). Pris 75 öre:

SJÖGREN, EMIL: *Din röst* (d—e). Pris 75 öre;

SÖDERMAN, AUG.: *Visa i folkton*. »Nog mins jag hur det var när som lilla vännen for», (komponerad för mansröster). Arrangement. Pris 75 öre;

VRETBLAD, V. PATRIK: *Kjärlighed* (c—f). Ord af Helena Nyblom. Op. 6. Tillegn. Åke Vallgren. Pris 75 öre;

WESSLÉN, RUDOLF: *Två fjärilar jaga hvarandra* (ess—gess). Ord af Dan. Fallström. Pris 75 öre;

JACOBSSON, JOHN: *Två Dikter* af Anna M. Roos: »Bortom skogar blå» (e—f), Hafsbris (e—f). Pris 1 kr.

NORBERG, P. G.: *Lite roar barn*. Några barnvisor. Pris 1 kr.;

för sopran och baryton med piano:

MYRBERG, A. M.: *Vid en källa* (S. c—f; B. c—f). Ord af J. L. Runeberg. Pris 50 öre. (Sång-Duetter n:o 34.)

Mängden af senaste till anmärkning sända julmusikalier nödgar till helt kort omnämnande af dem. Af de båda nyheterna från Abr. Lundqvist innehåller häftet »Ur Wagners operor» (54 sid.) stycken ur alla dessa från »Rienzi» till »Parsifal», — »Ringen» inberäknad. — Sångerna af Peterson-Berger, 2:a häftet af »Svensk lyrik», ny serie, ha i det hela en humoristisk karaktär. Den ypperliga texten har fått motsvarande musikalisk tolkning.

Samlingarna med pianostycken af Anjou, Sara Wennerberg och Olsson innehålla alla god och underhållande musik; mest orginell är den sistnämndes, hvars framstående egenskaper så-

som komponist här förut påpekats då hans »Fire Klaverstykker» i höst utkommo. Myrbergs »Bröllop i Leksand» innehåller »Båtfärd till kyrkan», »Vid intågandet i kyrkan», »Bröllopsmarsch» och »Brudedans», enkel och målande musik och med vacker vignett, visande båtfärd på Siljan och brudtåget från kyrkan. — Bossis småstycken äro värdefulla, förut här omnämnda såsom oss tillsända af den ursprungliga italienska förläggarefirman — »Neckens dansmusik», med spelmannen Medins (»Neckens») porträtt, innehåller 2 Kadriljer, 7 Valser, 3 Schottisch, 4 Polkor, 2 Hambo, 1 Polka-mazurka, 4 Polskor, 1 Galopp. I n:o 8, 21 och 22 igenkännas gamla bekanta. Denna folkdansmusik är för öfrigt utmärkt. Potpourriet ur den populära operan »Leonora» är lika innehållsrikt som billigt. Musiken föregås af operans textinnehåll och kompositörens porträtt. God ledning erbjuder den musiken öfverlagda sångtexten såsom äfven är fallet med potpourriet ur »Wienerblod». I »Walzer-Bouquet» ur denna opera återfinner man några af Strauss' vackraste valsmelodier. Teilmans och Myddletons stycken äro i enkel populär stil. — »Julgille-fransäsen» har en öfverlagd munter text. — Af sångerna finner man ett välkommet arrangement för en röst af Södermans vackra kvartett »Visa i folkton». En särdeles nätt sång är Lunds »Ungmors visa». Sjögrens »Din röst» är nog intressant, men ackompanjemanget har ett i b-dur-ackord inskjutet fiss som stöter örat på ett par ställen. Sångerna af Wesslén och Vretblad äro ganska tilltalande. Barnvisorna af Norberg, 10 stycken med rubriker, synas kunna vänta godt mottagande af sin unga publik. — Sångduetter höra till mera sällsynta varor i musikmarknaden. Af den välkända kompositören till sådana, d:r A. M. Myrberg, föreligger en ny för sopran och baryton, melodiös och lätt att utföra.

Senast har från Elkan & Schildknecht anländt van Eysdens Potpourri och kompositionerna af John Jacobsson. Potpourriet utgör ett särdeles godt urval af svenska folkmelodier och dessa, som sig bör, enkelt men vackert harmoniserade. Orkesterstämmorna finnas att tillgå för 3 kronor. Pianostyckena af Jacobsson, sedan gammalt välkänd tonsättare, äro fullt i stil med den tid de skola representera. Af hans sånger är den första i folkvisans mollstämning, den följande genomfläktas af en frisk anda, påminnande om Josephson-Lindblads klassiska sångkompositioner.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. IV, Häft. 3 Dec. 1902.

Journalistföreningen i Köpenhamn har utgifvit:

Programmet. Ser. 6 och 7.

Den tyska tidskriften har följande innehåll: An unsere Mitglieder. — J. G. Prod'homme (Paris): Emile Zola et la Musique; G. Münzer (Berlin): Klinger's Beethoven vom musikalischen Standpunkte aus betrachtet; M. Chassang (Paris): Paris et la Musique; H. Pohl (Frankfurt a. M.): »Dornröschen» von Humperdinck und Donizettis »Don Pasquale»; H. Thompson (Leeds): The English Provincial Festivals of 1902; Musikberichtungen, Vorlesungen etc.

Af »Programmet», den danska tidskriften som närmare omnämndes i Sv. Musikt. n:r 17, innehåller n:r 6 porträtt af Karl Nielsen, kompositören till operan »Saul och David», som nyss haft sin premiär i Köpenhamn, samt ungdomsporträtt af Franz Schubert; — n:r 7 porträtt af Hans von Bülow med anekdoter om honom.

FÖLJETONG.

Från Pietro Mascagnis tidigare lefnad.

En självbiografi.

(Forts. och slut.)

På morgonen gingo vi till ett närbeläget ställe, Stornarello, som skulle bli vårt hufvudkvarter, under det vi inväntade underrättelser från det fientliga lägret. Obekanta som vi voro, togos vi för ett älskande par, som flytt föräldrahemmet. Det var också en enlevering och en flykt enligt konstens alla regler. Personer, som vi mötte, smålogo hemlighetsfullt eller rynkade ögonbrynen. Detta var mycket tålamodspröfvande, men värre var det, att det tycktes omöjligt att anskaffa någon stärkande föda åt min stackars hustru, som var i stort behof däraf efter nattens ansträngningar. Då vi slutligen lyckades uppsnappa en höna, blef glädjen stor.

Här väntade vi ett par dagar, utan att höra af några förföljare. Jag var mycket orolig. Då ändtligen anlände borgmästarens i Cerignola måg och berättade oss följderna af vår flykt. Morgonen efter sista föreställningen skulle sällskapet afresa, och då M. ej kunde få syn på mig, gick han att söka mig i min bostad. Boet var tomt. Då hans förfrågningar ej ledde till något resultat, förskaffade han sig nyckeln till mitt rum och utsträckte sina undersökningar till och med under sängen.

Plötsligt lade han handen på pannan och utbrast: kappsäcken, kappsäcken måste finnas här!

Det var den kappsäck, i hvilken Ratcliff låg förvarad, och med den såsom gisslan var han säker på att å nyo få tag i mig. Men den dyrbara tingesten var redan i säkerhet. Sällskapet afreste, men Maresco stannade kvar ännu en dag i förhoppning, att jag skulle dyka upp. Sedan reste äfven han under löfte att hämnas, och jag och min hustru återvände nu lugnt till Cerignola.

Med pianolektionernas anskaffande gick det emellertid trögt nog, och en vacker dag meddelade mig borgmästaren den glada nyheten att en orkesterskola skulle inrättas i staden för min räkning. Jag skulle bli direktör för skolan.

Då borgmästaren kallade mig till sig för att meddela den glada nyheten, ville han först, innan han verkställde utnämningen, höra, om jag kunde undervisa på alla instrument, d. v. s. om jag kunde traktera dem själf. Jag gaf ett djärft ja till svar, och platsen var min.

Men hur skulle jag nu hjälpa mig ur denna klämma? Sättet blef mycket enkelt. Under de första sex månaderna undervisade jag i teori, och denna kände jag ganska bra till. Då nu alla instrumenten funnos i skolan, lärde jag mig, efter att nästan ha arbetat mig till döds, att handtera dem alla, från kontrabasen till harpan. Nu öfvergingo vi till den praktiska undervisningen, och jag tror ej, att mitt samvete kan anklaga mig för att ur stadens kassa ha bortröfvat den mig tillerkända månadslönen.

Nu hade jag äfven tid att sysselsätta mig med min Ratcliff, som jag efter $2^1/_2$ års arbete lyckades föra i lugn hamn. År 1888 fattades mig endast några få scener, men nu nedlade jag partituret och har sedan dess ej lagt hand därvid. Jag hade en dunkel aning om, att jag, för att göra mig känd, nödvändigt måste prestera ett arbete af mindre omfång. Sedan några år hade jag idén till Cavalleria rusticana i mitt hufvud.

Svårigheten var emellertid att komma öfver en librett. Men min direktörslön på 100 lire, några få pianolektioner och två lektioner i veckan i filharmonien i Canossa, beläget ett par mil från Cerignola, tillåto mig ej en sådan lyx, som att betala en librett. Under det jag väntade härpå, öfvertänkte jag allt, ända till finalen. Ändtligen fick jag den.

Då jag med posten erhöll librettens första kör sade jag helt förnöjd till min hustru:

— I dag måste vi göra en stor utgift.

— Hur så?

— Vi måste köpa ett väckarur.

— För hvad ändamål?

— Jag måste komma tidigt på benen i morgon för att skrifva »Cavalleria rusticana».

Denna extra utgift skulle komma månadsutgiften att stiga åtskilligt, men blef utan svårighet beviljad. Vi gingo ut för att tillsammans verkställa det stora uppköpet och fingo vår kassa lättad på 9 lire.

Jag drog upp det, innan jag gick till sängs, men denna gång var det till ingen nytta, ty på natten, det var den 3 februari 1889, precis på slaget 3, födde min Mimi en liten ängel, den första i serien. Det var nu ej svårt att hålla det löfte, jag gifvit mig själf, och tidigt på morgonen stod jag upp för att börja Cavallerias första kör.

Allt det återstående tillhör krönikan. I februari 1890 kom jag till Rom för att låta undersökningskommissionen höra min opera; och den ansåg henne förtjäna att upptagas af teatern.

Dessa dagar af fruktan och hopp minnes jag som i går. Jag ser Constanziteatern under första föreställningen endast till hälften fylld. Jag ser efter orkesterns sista uppeggande takter alla dessa i luften uppsträckta, gestikulerande armar, hvilka tycktes liksom hota mig. Jag hör genljudet af dessa skrik, som nästan pressade mig till marken. Intrycket var så öfverväldigande, att jag, för hvarje gång jag blef inropad under andra representationen, måste anhålla om att få ljusen vid rampen nedskrufvade. Bländad af detta eldhaf, tycktes mig det hela vara ett helvete, färdigt att uppsluka mig i sin afgrund.»

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Dec. 5, 12 W. Stenhammar: *Gillet på Solhaug.* — 6 Donizetti: *Regementets dotter;* Ballett: *Bilder från maskeraden* 7 Auber: *Den stumma från Portici* (Hr. Lemon fortf. gäst). — 8 Boïto: *Mefistofeles.* — 11, 14 Meyerbeer: *Profeten,* opera i 5 akter af Eugen Scribe, öfvers. af Talis-Qualis (Fides: fru Mandahl; Bertha: fru Lindberg; Johan af Leyden, Oberthal, Zacharias, Mathisen, Jonas: hrr Ödmann, Vallgren, Sellergren, Söderman, Nyblom). — 13 Thomas: *Mignon.* — 16 Boïeldieu: *Hvita frun på slottet Arenel* (Georges Brown: hr Franz Naval, 1:a gästupptr. härst.; Anna, Jenny, Margareta: fruar Lindberg, Hellström, Strandberg; Gaveston, Dickson, Mac Irton: hrr Sellergren, Malm, Grafström).

Vasa-teatern. Dec. 4—16 Joh. Strauss: *Wienerblod* ($^{11}/_{12}$ recett för fru Meissner); — 7, 14 *Vermländingarne* (matinée).

Olympia-teatern. Dec. 7, 14 *En söndag på Amager.*

Musikal. akademien. Dec. 4 Bryssel-stråkkvartettens afskedssoaré. Stråkkvartetter af: 1 Mozart: G-dur; 2 Beethoven: Ess-dur, op. 74; Fr. Schubert: D-moll (posthum); — 6 (o. 16) Konsertföreningens 2:a abonnementskonsert. 1 A. Bruckner: Symfoni, Ess-dur n:o 4; Fel. Mendelssohn: konsert för violin (hr L. Zetterqvist) och ork.; Bror Beckmann: Om lyckan, dikt för orkester; L. Cherubini: Uvertyr till »Ali Baba».

Vetenskapsakademien. Dec. 7. Matiné af Kvartettsångareförbundet. Dirigent hr J. Ullstedt.

En repris af Meyerbeers stora opera »Profeten» har ägt rum. Två skäl därtill kunna finnas, ett att ge tillfälle åt fru Mandahl att debutera i Fides' stora parti, ett annat att fira operans 50-års-jubileum på vår operascen, där detta verk uppfördes första gången d. 8 nov. 1852. Fru Julia Mandahls debut var ganska lyckad företrädesvis genom den jämna och starka samt behagliga stämman, som med yttreligare skolning bör vinna i säkerhet och uttryck, då hon kan blifva en betydande förmåga i sitt fack för operan. Såsom fröken Jahnke debuterade sångerskan å vår operascen först i maj 1894 som Pantalis i »Mefistofeles» efter sångstudier för Is. Dannström och fröken Signe Hebbe och var 1896 engagerad vid Lindens operaturné. »Profeten» gafs senast här 1895 med Emil Götze som gäst i Johans parti. Föregående år innehade herr Ödmann rollen. Han återgaf den nu med utmärkt röstdisposition, den lämpar sig dock mindre för hans konstnärlighet. Fru Lindberg gaf en god bild af Bertha och sjöng berömvärdt, ehuru med stundom något sväfvande ton. Hrr Vallgren och Nyblom voro nya i sina partier likaså hr Söderman, som dock förut framträdt såsom grefve Oberthal. Uppsättningen äfvensom baletten kan lofordas. Den förr så beundrade solen, som gick upp öfver Münster vid tredje aktens slut, visade sig ej nu; man fick endast se staden belyst af densamma. Herr Navals första uppträdande här som gäst skedde i »Hvita frun,» där han gaf en ypperlig bild af den sorglöse engelske löjtnanten. Såväl för öppen ridå som efter akterna blef han mycket hyllad. Konungen, som bevistade föreställningen, dröjde länge efter dess slut för att egna konstnären sitt bifall. Herr Naval lär emellertid ha varit indisponerad, och troligen därför använde han för aftonen något enformigt sitt vackra mezza voce, stark och vacker klang i stämman bröt dock stundom fram med stor effekt. Hans dramatiska framställning var öfverlägsen ej minst i den tydligt och uttrycksfullt framsagda talrollen. Ytterligare uppträdande skall ge oss anledning att närmare bedöma hans konstnärskap.

På Vasa-teatern har den omtyckta operett-divan fru Emma Meissner haft recett och i »Wienerblod» firat stor triumf, hyllad med blommor och lager. Konungen bevistade föreställningen, hälsad med kungssång och hurrarop.

Konsertföreningens 2:dra abonnemangskonsert blef mindre lyckad genom stark »indisposition» hos ett valdthorn, som fördärfvade framställningen af såväl Bruckners symfoni, som de andra orkesterprestationerna. Bruckners symfoni, som till stor del genom detta valdthorn får karaktären af jagtstycke, har många vackra partier blandade med triviala satser, genial och torr musik om hvartannat stora longörer och brist på enhetlighet. Icke dess mindre finnes i Bruckners symfonier i all dess genialitet och naivitet mycket att njuta och beundra. Beckmans orkesterverk med den något underliga titeln »Om lyckan» visar mera talang i användande af orkesterns resurser än i uppfinning. För pregnanta idéer och melodisk fägring syntes den icke utmärka sig. I Mendelssohns violinkonsert hade hr Zetterquist tillfälle att glänsa med sitt utmärkta violinspel. Konserten afslöts med Cherubinis muntrande, något bullrande »Ali Baba»-uvertyr. Denna konsert upprepades sedan såsom en »rättelse» å en extra konsert d. 16 d:s, då blott Bruckners och Beckmans orkesterverk framfördes med god verkan och för talrik publik.

För nödlidande i norra provinserna ha gifvits några »jättekonserter» med kör af 500 man under dir. Jul. Wiberghs ledning och solister. Likaså militärkonsert af flera musikkårer, tillhörande här förlagda regementen.

Sedan förra numret stå vi i skuld för omnämnande af där anförda konserter. Pianisten Rislers första konsert var ett storverk, i framförande af Beethovens 4 sista sonater, med frånräknande af stundom för starkt anslag utmärkt spelade. 2:a konserten började med Bachs »Chromatische Fantasie und Fuga», och slutade med bravurnumren »Danse macabre» af Saint-Saëns-Liszt och Rislers egen transcription af R. Strauss' »Till Eulanspiegels Streiche»; Sonat af Mozart, stycken af Couperin, Schubert, Schumann, Brahms fyllde detta program. 3:e konserten började med flera Chopin-nummer, hvarpå följde Sonat (en sats) af Liszt, dennes »Mephisto-Walzer» och Wagners »Isoldes Liebestod» samt »Meistersinger-Vorspiel» (transcr. af v. Bülow.)

Dir. Lindströms talrikt besökta orgelkonsert inleddes med Preludium och fuga af Em. Sjögren och dennes »Nenia», arrangerad för orgel af hr Lindström, som afslöt konserten med en af honom komponerad ståtlig »Högtidsmarsch». Han spelade för öfrigt Suite för orgel af W. Heintze och pedaletude af G. Mankell samt ackompagnerade på orgel till Romans för violin (hr Zetterquist) af Nordquist, Elegi för horn (hr Almgren) af Alfvén, »Lofsång» af Adr. Dahl och sång af Ad. Wiklund för sopran, orgel, harpa (fru Lang) och violin. För öfrigt biträdde fru Julia Mandahl och

konsertgifvarens dotter, frk. Elisab. Lindström. Den alltigenom svenska konserten fick i sin helhet bästa utförande.

Paris-kören sjöng för talrik publik och under lifligt bifall, som äfven tillföll de biträdande solisterna, fru D. Möller och hr C. F. Lundquist. Flere extra nummer måste naturligtvis gifvas. Utrymme saknas nu till anförande af programmet. — Bryssel-kvartettens kammarmusik-program ha redan omnämnts. Fylld sal lönade hvarje gång med rikt bifall den utmärkta kvartetten. — En konsert af Bellmanskören och en d:o af den blinde musikern Carl Lundell gafs oss ej tillfälle att bevista. Å den senares uppfördes endast hans egna, ganska talangfulla kompositioner för sång och piano. Äfven stråkkvartetter förekomma bland dem. En vacker pianosuite i gammal stil utgafs af honom för ett par år sedan.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Herr Navals gästspel torde omfatta omkring 10 föreställningar till midten af nästa månad. »Den vilseförda» förberedes med fru Hellström som Violetta. Till julpjes upptages, som vanligt, »Vermländingarne».

Musikkonservatorium. De offentliga uppvisningarna vid konservatorium ägde rum fredag, lördag och måndag den 12—15 dec. Första dagen i orgel, blåsinstrument, piano och komposition, andra dagen i violoncell, kontrabas, piano, sång och ensemblespelning, sista dagen i piano, deklamation, violin och körsång. Uppvisningarna togo sin början hvardera dagen kl. 12 middagen.

Gåfva till Operan. Till Operan har nyligen af fabrikanten som gåfva öfverlämnats en större kammarorgel, utgången från A. G. Rålins orgelfabrik i Åmål. Det i valnöt utförda instrumentet, som har två manualer och pedal, är försedt med sju stämmor och tolf register. Instrumentet kom första gången till användning då »Profeten» i dagarna gick öfver scenen.

Operasångaren John Forsell har blifvit engagerad att några gånger i januari uppträda på kungliga teatern i Köpenhamn, dels i »Vikingablod» och dels i »Don Juan».

Jenny Linds stipendium. Såsom sökande till det af Musikaliska akademien ledigförklarade Jenny Linds stipendium för år 1903 ha inom ansökningstidens utgång anmält sig fröknarna Louise Hennig, Elsa Kinberg, Aurora Molander och Valborg Svärdström samt herrarna Hans J:son Ekegårdh, Bror Pettersson, Axel Runnqvist, Fritiof Strömberg och Patrik Vretblad.

Musikaliska konstföreningens ordinarie sammankomst ägde den 22 nov. rum i Musikaliska akademien. Sedan revisionsberättelsen upplästs och ansvarsfrihet för 1901 års förvaltning meddelats, företogos de föreskrifna valen.

I styrelsen ingingo dr V. Svedbom, läraren vid konservatorium O. Bolander, öfverdirektör J. May och d:r K. Valentin. Till granskare af inlämnade arbeten utsågos prof. E. Neruda, prof. C. Reinecke i Leipzig, samt hofkapellmästaren C. Nordqvist, den sistnämnde efter hofkapellmästaren J. Dente, hvilken under en lång följd af år inom föreningen fungerat såsom granskare och som nu undanbad sig återval. Inköpsnämnden utgöres af dr V. Svedbom, f. musikhandlaren J. Jacobsson och dir. E. Åkerberg.

Till föreningens ledamöter ha för innevarande år utdelats Alb. Rubensons musik till Björnstjerne Björnsons skådespel »Halte-Hulda» samt samme tonsättares symfoniska intermezzo n:r 1 i klaverutdrag.

Göteborg. På Stora teatern har under denna månads första hälft uppförts »Tiggarstudenten», »Solstrålen», »Frihetsbröderna», »Ljungby horn» och »Lille hertigen»; denna såsom recett för fröken Rosa Grünberg. 2 dec. gafs å teatern en föreställning för de nödlidande i Dalarne med program af sång och instrumentalmusik, teaterpjes och tablåer. Konsert gafs d. 5 af Edouard Risler, d. 7 af Göteborgs typografförenings sångkör. Den 11 gaf fröken Sara Wennerberg en konsert med endast sina egna kompositioner på programmet, biträdd af fruar Clary Asplund-Morales och Mraz samt violinisten Carl Bredberg. Därvid utfördes solosaker för piano och för violin, solosånger och en violinsonat. Fröken W., brorsdotter till Gunnar Wennerberg, har, som bekant, studerat musik vid Leipzigkonservatoriet, och under senare tid i Berlin för Max Bruch. Välgörenhetskonsert för de nödlidande i Norrland har arrangerats af hr Knut Billberg och en sådan äfven för Ekedalens barnhem.

Från våra grannland.

Kristiania. Dec. 1—13. Nationalteatern har af musikpjeser fortfarande bjudit på Offenbachs »Røverne»; en symfonikonsert gafs där d. 13 dec. med Tschaikowsky-musik och pianisten Martin Knutzen som solist. Central-teatern har upptagit »Nitouche» med frk. Sigrid Eklöf som gäst. D. 2 dec. konserterade här italienske violinisten Arrigo Serato, biträdd af pianisten m:me Marta Malatesta. Programmet upptog bl. a.: Wieniawskis violinkonsert op. 27, Ddur-konsert af Paganini-Wilhelmj och Sonat för violin och piano, op. 75, af Saint-Saëns. Cæcilia-foreningens 1:a konsert, under Thorv. Lammers ledning, ägde rum d. 4 dec. med biträde af frk. Jenny Guldahl, fruar Ingeborg Storms-Busch och Minna Torkildson samt hr J. Backer-Lunde. D. 3 konserterade här den finska sångerskan Maikki Järnefelt, ackompanjerad af hr Backer-Lunde. D. 6 hade Holters körförening sin 1:a konsert (2:a säsongen) under medverkan af hr Serato och Nationalteaterns orkester. Programmet upptog: 1 Tinel: »Valmueblomsterne» för soli och kör med ork.; 2 M. Bruch: Adagio ur Dmoll-konserten; 3 Romanser med piano; 4 violinsoli; 5 Iv. Holter: »Til Fædrelandet», kantat för soli, kör och ork. — Edvard Grieg gaf konsert d. 5, biträdd af sin fru och hr Serato.

Helsingfors. Dec. 1—11. Ingen af teatrarna ha under denna tid gifvit pjäser med musik. D. 4 dec. gaf Filharmoniska sällskapet konsert till förmån för sin dirigent, hr Rob. Kajanus, i Finska teatern. Därvid biträdde grefvinnan Mannerheim, fru Katri Rautio, hrr Karl Ekman, Ch. Gregorowitsch och O. Merikanto, en blandad kör och filharmon. orkestern under hr Kajanus' ledning. Programmet var följande: Beethoven: Symfoni, C-moll; 2 Tschaikowsky: pianokonsert, B-moll (hr Ekman); 3 R. Kajanus: solosånger; J. Sibelius: »Svarta rosor» och »Snöfrid»; 4 Besekirsky: Rhapsodie finlandaise för violin; 5 Wagner: Uvertyr till »Tannhäuser». Akademiska sångföreningen gaf d. 2 dec. och Ylioppilaskunnan Laulajat d. 5 konserter i universitetssalen. D. 3 och 7 konserterade miss Tracey, biträdd af frk. Astri Andersen. Frk. Tracey och hr Gregorowitsch ha äfven biträdt på de vanliga »populära konserterna». D. 10 gaf hr Arthur Lindfors (violinist) en konsert (25-års jubileum), biträdd af frk. A. Poschner och hr Merikanto. Sällskapet M. M. inbjöd d. 3 okt. 1902 inhemska tonsättare till pristäflan om komponerande af manskörer med eller utan piano eller orkester. 8 kompositioner ha nu ingått.

Köpenhamn. Dec. 1—13 Kgl. teaterns spellista denna tid har af pjeser med musik upptagit: »Saul och David», »En midsommarnattsdröm», »På Sicilien», »Barberaren i Sevilla», »Aladdin» och »Syvsoverdag» samt de vanliga större baletterna. Den 8 dec. gafs en festföreställning med anledning af Bj. Björnsons 70-åriga födelsedag.

Programmet till denna upptog: förspel till »Mästersångarne i Nürnberg», prolog samt Björnsons »Bergliot» med musik af P. Heise; fröken Dons vid kgl. teatern återgaf Bergliot. — »Dansk konsertforening» hade den 1 dec. sin första konsert i Odd Fellow-palatset med följande program: 1 Carl Nielsen: »De fire Temperamenter», symfoni (ny); 2 Otto Malling: »Der var en gang en konge», för soli, kör och orkester (ny); 3 Edgar Henrichsen: Symfonisk lystspil-ouverture (ny); 4 Lange-Müller: Udstillingskantat (1888) för soli, kör och orkester. Biträdande solister voro fru Margarethe Boye-Jensen, herr V. Bielefelt och inspektor Joh. Nielsen. — Den finska sångerskan fru Ida Ekman gaf med biträde af pianisten fru Adler den 1 och 10 »sångafton» och »populär konsert». Sådan konsert gaf den 4 fröken Marta Sandal och dagen därpå konserterade Studentersangforeningen. En konsert af Islandske studenter, biträdda af fröken Ellen Beck egde rum den 9. För öfrigt har konserterats af musikföreningen »Euphrosyne», Willy Burmester och andra, att icke räkna »Paläkonserterna» med orkester och solister. Vid den 7:de af dessa biträdde fröken Ellen Beck.

Från andra land.

Manchester. På en Harrison-konsert härstädes medverkade Adelina Patti-Cederström med »Casta diva»-arian som hufvudnummer. Lady Hallé har äfven låtit höra sig här, biträdd af sin syster Olga Neruda och herr Dayas, hvilka båda äro »klaver-professorer» vid härvarande Royal College of music. Två operasällskap ha verkat här under hösten, Carl Rosas och Moody-Mannens. Hos det senare har fru Blanche Marchesi, den berömda sånglärarinnans dotter, för första gången uppträdt på scenen och då såsom Leonora i »Trubaduren» och Elsa i »Lohengrin».

Dödsfall.

Schmitt, Georg Alois, hofkapellmästare, pianist och komponist, f. 2 febr. 1827 i Hannover, afled hastigt d. 15 okt. i Dresden under det han med taktpinnen i hand ledde generalrepetitionen till en konsert af Dresdens Mozartförening, hvars ledare och befordrare han var sedan 1893. Såsom pianist gjorde han i början af sin bana som musiker vidsträckta konsertresor, blef sedan teaterkapellmästare och 1857 hofkapellmästare i Schwerin. Efter sin pensionering 1892 slog han sig ned i Dresden. S. har komponerat operor, orkesterverk, pianomusik m. m. Hans bearbetning af Mozarts stora C-moll-messa har förut omtalats.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr., samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

Melodiska Minnesblad

4 Pianostycken — *Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden. Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Vallingatan 11,*** *2 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å* ***posten.***

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.
Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken
(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865
rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**
Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.
Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.
Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag:
Eggelings Sångbok för ungdomsskolor, läroverk och hem, innehållande *350* en-, två- och trestämmiga svenska, norska och danska sånger, 5:e omarbetade och tillökta upplagan, redigerad af M. H. (Malin Holmström), inb. 1: 60.

— — »I sitt nu föreliggande skick torde denna sångbok, såväl hvad text som musik vidkommer, vara en af våra bästa för sitt ändamål och därför förtjänt af alla skol- och upplysningsvänners beaktande. Uti denna rika samling finna vi ej blott gamla kända och kära sånger utan äfven många nya, hvilkas bekantskap är värd att göra. Utstyrseln är vacker, formatet bekvämt, priset synnerligen lågt.» *Svensk Läraretidning.*

— — »Utan tvifvel skall denna nya uppl. häfda det anseende och den popularitet, som boken redan erhållit, och skaffa den utbredning i allt vidsträcktare kretsar.»
Sydsvenska Dagbl. Snällposten.

Innehåll: Franz Naval (såsom Romeo) — Prenumerationsanmälan. — Om Meyerbeers ungdom och senare verksamhet (med Meyerbeers porträtt). — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Från Pietro Mascagnis tidigare lefnad. En självbiografi. (Slut.) — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser. — Årgångens innehåll.

Musikbilaga: Melodiska Minnesblad. 4 Pianostycken (Barcarolle. Mazurka. Canzonetta. Nenia) af Frans J. Huss.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1902.